

důraz jest klásti na pojem »bezplatná«, které jest protikladem pojmu »odměnná« (remuneratorní).

Rozdíl mezi bezplatným věnováním a odměnným věnováním jest laicky nastíněn asi tento:

a) Při *odměnném* věnování zaměstnavatelově:

Zde nejprve zaměstnanec vykonal něco, z čeho mu žádný nárok proti zaměstnavateli nevznikl a zaměstnavatel teprve potom a za to se odměňuje tím, že věnuje zaměstnanci něco, ač tento zaměstnanec na to nárok neměl. Zaměstnanec tedy plnil napřed a mohl se ve své naději velmi dobře zklamat. Je to podobné, jako když někdo vytáhne topícího se (bez nároku na odměnu) a pak zachráněný topící se jej obdaruje;

b) při *bezplatném* věnování (daru) zaměstnavatelově:

Přesto, že jde o poměr zaměstnance a zaměstnavatele (spojitost se služebním poměrem), přece jde o věnování bezplatné. Zaměstnavatel jest to, který nejprve daruje (ne tedy za práci, nýbrž právě naopak za nic) a očekává od svého zaměstnance, že tento v tom bude spatřovati vzpruhu a bude se chtíti sám odměniti. Zaměstnavatel však může se v tomto svém očekávání zklamat. Nějaký právní nárok na to, aby se zaměstnanec za zaměstnavatelův dar odměnil, zaměstnavateli nevznikl. Teprve potom a za to snad jednou v budoucnosti se ukáže, že zaměstnanec bude chtíti zaměstnavateli se odvděčiti svou plí. Je to podobné, jako když venkovská tetička podstrojuje synovci z města a hostí jej v naději, že bude jím obdarována, až příště přijede.

Pak ovšem také nelze míti za to,

že taková investice do zaměstnance jest »výdaj učiněný na dosažení zabezpečení a udržení důchodu« ve smyslu § 15 zák. o př. d. Vždyť v § 17, odst. 5 zák. o př. d. se výslovně stanoví, že za sražkovou položku nelze pokládati »dary, podpory a podobná bezplatná věnování«, neboť takové položky jsou odčitatelné jen tehdy, když jich »vyžaduje provozování obchodu«. Z pojmu »vyžaduje« jest předem jasné, že takové mimořádné případy darů a věnování, z kterých zaměstnavateli nevzniká proti zaměstnanci nárok na vzájemné plnění (že nejde o remuneratorní dary za zaměstnavcovy výkony již provedené, bylo již vpředu ukázáno), nejsou provozováním podniku »vyžadovány«. Zaměstnavatel není k nim nucen a ani za ně pro podnik žádný majetkoprávní nárok nezíská.

Tolik ovšem jen s hlediska ryze právního. Že v praxi ovšem bude velmi těžko sledovati právní povahu té které účetnické položky, to se nemůže dotknouti správnosti pojmu samého. Neuvede-li však zaměstnavatel ve výplatních listinách jím odváděných všechny obnosy, které zaměstnancům vyplatil, a bude-li pak musit prokazovati ke svému vlastnímu přiznání, že peníze vyplatil zaměstnancům, pak se neobejde bez řešení otázek shora uvedených.

Literatura.

Frant. Anděl a Jindřich Slaboch, *Seznam nemovitostí Velké Prahy*, díl I., 1939, str. 718, cena K 100.—.

Knihovní úředníci pražského krajského soudu civilního vydali první díl seznamu nemovitostí Velké Prahy, zahrnující obvody Praha I.—X. Každý obvod jest zpracován samostatně a to tak, že nejprve jest uveden seznam čísel popisných (číslo popisné, ulice, číslo nové, vložka a majitel), dále abecedický seznam jmen vlastníků

(majitel, číslo popisné, vložka) a seznam ulice (číslo nové a popisné). Toto sestavení je přehledné a účelné, takže každý snadno a rychle se může informovati o uvedených údajích. V tom právě spočívá důležitost publikace pro praxi, neboť usnadní se lustrování, vedení exekucí a pod. Jisté obtíže vzniknou ovšem při četných majetkových změnách, jak jimi publikaci vhodně doplňovati. Vzhledem k důležitosti seznamu pro praxi, lze si jen přát, aby druhý díl (obvody Praha XI.—XIX.) vyšel co nejdříve. Koblížek.

Dr. Josef Siblík: **Některé problémy daně z darování (věna, výbavy, apanáže, remunerace).** 1938, str. 78, cena 15 K.

Známý spor mezi finanční správou a nejvyšším správním soudem o poplatnost listinou neosvědčených některých darování movitých věcí vyvolal značný rozruch jak v právnícké veřejnosti tak i v širších kruzích a měl za následek i zásah parlamentního úsporného a kontrolního výboru. Byl rozřešen zákonem č. 178/1937 Sb. z. a n., který v § 4 podal autentickou interpretaci dodatku k sazbě zákona č. 31/1920 Sb. z. a n. a k § 3 písm. k) vládního nařízení č. 403/1920 Sb. z. a n. v ten smysl, že dary, v těchto předpisech uvedenými, se rozumějí veškerá poskytnutí, která se podle poplatkového práva mají za dary pokládati (§§ 30 a 31 čís. nař. čís. 278/1915 ř. z. a § 15 zák. čl. XI/1918 o poplatcích z převodu majetku). Význam zákona č. 178/1937, jehož vydání bylo podnětem ke shora uvedeně práci, spatřuje autor právem v tom, že na jisto postavil zdanění darování movitých věcí darovací daní, kterou odpoutal od listiny a tím našemu bernímu systému zabezpečil dědičnou daň, která podle these Schanzovy bez důkladného vybudování darovací daně nemá opory, jak autor uvádí v připomínky odchýlného názoru Meiselova (str. 21). Kniha je studii význam darování, tedy bezplatného nabytí mezi živými, s hlediska berního práva; nechce však býti dogmatickou prací o dani z darování, nýbrž zabývá se pouze několika otázkami, jež nebyly podle autora názoru dosud dostatečně osvětleny. Jde tu na př. o úvahy, zda předmětem darovací daně jest právní akt (daň ze smluv), či skutečné plnění, tedy přesun statků nebo majetkových práv (daň ze skutečného obohacení), úvahy o potížích kontroly daně darovací, o tom, zda je účelné rozlišiti darování, podrobené darovací dani, od podobných bezplatných poskytnutí, která se činí na základě zákonného závazku, zvláště v okruhu příbuzných osob (na př. věno), o poměru darování

k požitkům služebním (remuneratorní dary), a konečně o problému koncentrace více poskytnutí do jednoho poplatného aktu (zamezení úniku daňové progresi).

Historii a podstatu shora zmíněného sporu finanční správy s nejvyšším správním soudem objasňuje zejména pojednání o vývoji zákonné úpravy daně z darování a o vztahu listinného osvědčení k daňové povinnosti. Kniha však neobsahuje toliko teoretické úvahy o některých finančně-vědeckých otázkách, nýbrž vykládá zásady naší darovací daně, důležité pro praktického právníka, kterému umožňuje snadněji pochopiti některé její předpoklady resp. podstatné znaky, z nichž některé teprve postupem času uznala i judikatura, jako na př. že předpokladem daňové povinnosti není obohacovací úmysl (tak na př. Bohuslav 8585/37).

Zvláštní pozornosti praktických právníků i širší veřejnosti se budou zajisté těšiti výklady změn a zejména úlev zákona č. 178/1937 Sb. z. a n., týkající se daňové povinnosti příbuzenských darů, především pokud jde o zdaňování věna, výbavy synům a vnukům, apanáží jakož i rozlišení těchto poplatných příbuzenských darů od případů alimentární povinnosti, nepodléhajících darovací dani. Je tu též zmínka o poměru § 3 zákona č. 178/1937 Sb. z. a n. o darovací dani k listinnému poplatku ze svatebních smluv. Zaměstnanec a zaměstnavatel bude zvláště zajímati pojednání o rozdílu obvyklých a mimořádných remuneratorních darů, a o jejich podrobení darovací a důchodové dani za platnosti novely č. 226/1936 Sb. z. a n. k zákonu o přímých daních.

Dodatkem jest připojen normativní výnos ministerstva financí o dani důchodové a darovací z remunerací zaměstnancům a výnos o provádění zákona č. 178/1937 Sb. z. a n., které čtenáře poučí o praksi finančních úřadů. Vedle posláni teoretického stane se kniha nejen hledaným pramenem poučení finančních úředníků, ale i cennou pomůckou praktických právníků i širší veřejnosti ve věcech darovací daně.

Muchka.

Po časopisech.

Několik poznámek k výkazu státního občanství stran ve sporech manželských.

Soudcovské Listy 2/1939, na str. 46 a násl. uveřejňují pod hořejším

názvem velmi zajímavé poznámky Dr. Josefa Beutla k praksi, vyvinuvší se na základě rozh. Vážný 16.870. Autor namítá proti požadavku, aby strany vykazovaly státní občanství předložením vysvědčení